

Név:

Aláírás:

1. Beugró feladatok (otból legalább három helyes megoldás szükséges) 5×2 pont.

1. Írd fel a következő $f(x, y)$ függvény közelítő elsőrendű $T_1(x, y)$ Taylor-polinomját az $(x, y) = (0, 0)$ pont körül! $f(x, y) = \sin(x - 5y + 2xy)$.

$$f'_x = \cos(x - 5y + 2xy) \cdot (1 + 2y)$$

$$f'_y = \cos(x - 5y + 2xy) \cdot (-5 + 2x)$$

$$f(0, 0) = 0, f'_x(0, 0) = 1, f'_y(0, 0) = -5$$

$$\begin{aligned} f(x, y) &\approx T_1(x, y) = \\ &= 0 + (1 \quad -5) \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \\ &= x - 5y \end{aligned}$$

2. Kersd meg A sajátvektorait és sajátértékeit!

Mivel A diagonális,

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 9 \end{pmatrix}$$

$$\lambda_1 = 0 \quad \vec{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

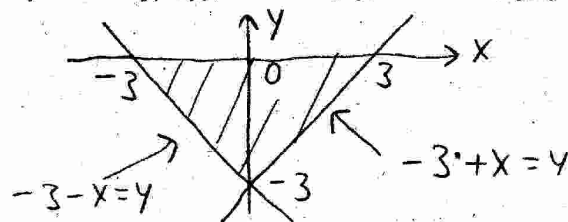
$$\lambda_2 = 9 \quad \vec{v}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

3. Legyen $f(x, y) = \frac{x+3}{y+2}$.

$$f'_x = \frac{1}{y+2}$$

$$f'_y = (x+3) \cdot (-1) \cdot (y+2)^{-2}$$

4. Rajzold le a következő tartományt! $D = \{(x, y); -3+x \leq y, -3-x \leq y, y \leq 0\}$

Mennyi $\iint_D 3 \, dA$?

$$D \text{ területe} = \frac{6 \cdot 3}{2} = 9, \text{ így } \iint_D 3 \, dA = 3 \cdot 9 = 27$$

5. $\int \frac{x+3}{y+2} \, dx =$

$$= \frac{1}{y+2} \int (x+3) \, dx =$$

$$= \frac{1}{y+2} \left(\frac{x^2}{2} + 3x \right) + C$$

$$\int \frac{x+3}{y+2} \, dy = (x+3) \int \frac{1}{y+2} \, dy$$

$$= (x+3) \ln|y+2| + C$$

\uparrow
(x -nek)

\swarrow C tetszőleges függvénye y -nak

2.((2+2+1)+5 pont)

Számold ki a következőket!

$$\bullet \int \ln(2x)x^5 dx = \left| \begin{array}{l} f' = x^5 \quad g = \ln(2x) \\ f = \frac{x^6}{6} \quad g' = \frac{1}{2x} \cdot 2 = \frac{1}{x} \end{array} \right| =$$

$$= \frac{x^6}{6} \ln(2x) - \int \underbrace{\frac{x^6}{6}}_{x^{5/6}} \cdot \frac{1}{x} dx = \frac{x^6}{6} \ln(2x) - \frac{x^6}{6 \cdot 6} + C$$

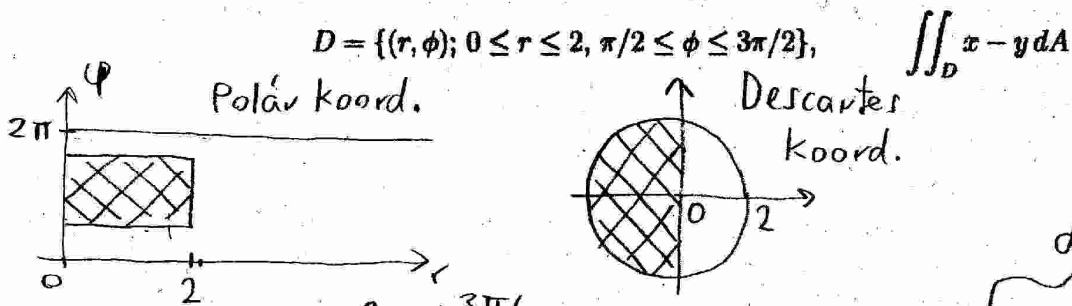
$$\bullet \int \frac{x}{3x^2+1} dx = \int x \cdot (3x^2+1)^{-1} dx = \frac{1}{6} \int (3x^2+1)^{-1} \cdot 6x dx =$$

$$= \frac{1}{6} \int (3x^2+1)^{-1} \cdot (3x^2+1)' dx = \frac{1}{6} \ln|3x^2+1| + C$$

$$\bullet \int \frac{1}{\sqrt[3]{(5x)^2}} + \sqrt[5]{3x^2} dx = \int (5x)^{-2/3} + \sqrt[5]{3} x^{2/5} dx =$$

$$= \frac{(5x)^{1/3}}{1/3} + \sqrt[5]{3} \frac{x^{7/5}}{7/5} + C$$

Számold ki a következő kettős integrált és rajzold le a D integrálási tartományt!

$$\iint_D x-y dA = \int_{r=0}^2 \int_{\phi=\pi/2}^{3\pi/2} (r \cos \phi - r \sin \phi) \cdot r d\phi dr =$$

$$= \int_{r=0}^2 r^2 \cdot \left[\sin \phi - (-\cos \phi) \right]_{\phi=\pi/2}^{3\pi/2} dr =$$

$$= \int_{r=0}^2 r^2 \cdot [(-1) - 0] - (1 - 0) dr = \int_{r=0}^2 r^2 \cdot (-2) dr = \left[-\frac{2}{3} r^3 \right]_0^2$$

$$= -\frac{8}{3}$$

3. ((2+1+3)+(2+2) pont)

Legyen $f(x, y) = -2x^3 + y^2 + 3x^2 - 2y$. Határozd meg f kritikus pontjának a helyét és a típusát!
 f parciális deriváltjai:

$$\begin{aligned} f'_x &= -6x^2 + 6x & f''_{xx} &= -12x + 6 \\ f'_y &= 2y - 2 & f''_{yy} &= 2 & f''_{xy} &= f''_{yx} = 0 \end{aligned}$$

A kritikus pont helye:

$$\begin{aligned} 0 &= -6x^2 + 6x = 6x(-x+1) & x_1 &= 0, x_2 = 1 & P_1 &= (0, 1) \\ 0 &= 2y - 2 & y &= 1 & P_2 &= (1, 1) \end{aligned}$$

A kritikus pont típusának a meghatározása:

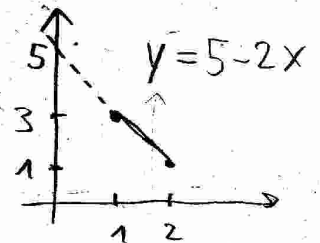
$$H(f) = \begin{pmatrix} -12x + 6 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$$

$$(H(f))(P_1) = \begin{pmatrix} 6 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \quad \lambda_1 = 6 > 0, \lambda_2 = 2 > 0 \text{ MINIMUM}$$

$$(H(f))(P_2) = \begin{pmatrix} -6 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \quad \lambda_1 = -6 < 0, \lambda_2 = 2 > 0 \text{ NYEREGPONT}$$

Kösd össze a $P_1(1, 3)$, $P_2(2, 1)$ pontokat. Forgasd meg a $\overline{P_1P_2}$ szakaszt az x -tengely körül! Számítsd ki a kapott forgástest terfogatát és felületét!

$$\begin{aligned} \text{Terfogat} &= \pi \int_1^2 f^2(x) dx = \pi \int_1^2 (5-2x)^2 dx = \\ &= \pi \left[\frac{(5-2x)^3}{\frac{3}{2}} \right]_1^2 = \pi \left[\frac{(5-2 \cdot 2)^3}{6} - \frac{(5-2 \cdot 1)^3}{6} \right] \end{aligned}$$

$$\frac{y-3}{x-1} = \frac{1-3}{2-1}$$

$$\text{Felület} = 2\pi \int_1^2 f(x) \sqrt{1 + [f'(x)]^2} dx =$$

$$= 2\pi \int_1^2 (5-2x) \sqrt{1 + (-2)^2} dx =$$

$$= 2\pi \sqrt{5} \left[\frac{(5-2x)^2}{2} \right]_1^2 = 2\pi \sqrt{5} \left(\frac{(5-2 \cdot 2)^2}{2} - \frac{(5-2 \cdot 1)^2}{2} \right)$$

4. ((1+1+3)+(3+2) pont)

Legyen $y' = f(y) = -y^2 + 4y$.

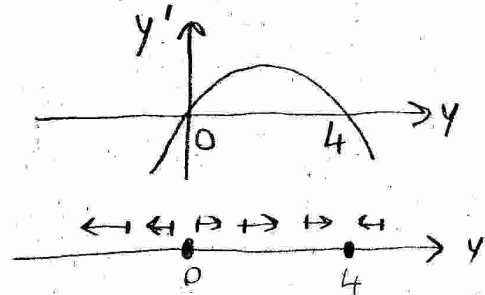
- Keresd meg a DE fixpontjait!

$$-y^2 + 4y = 0 = y(-y + 4) \rightarrow y_1 = 0 \quad y_2 = 4$$

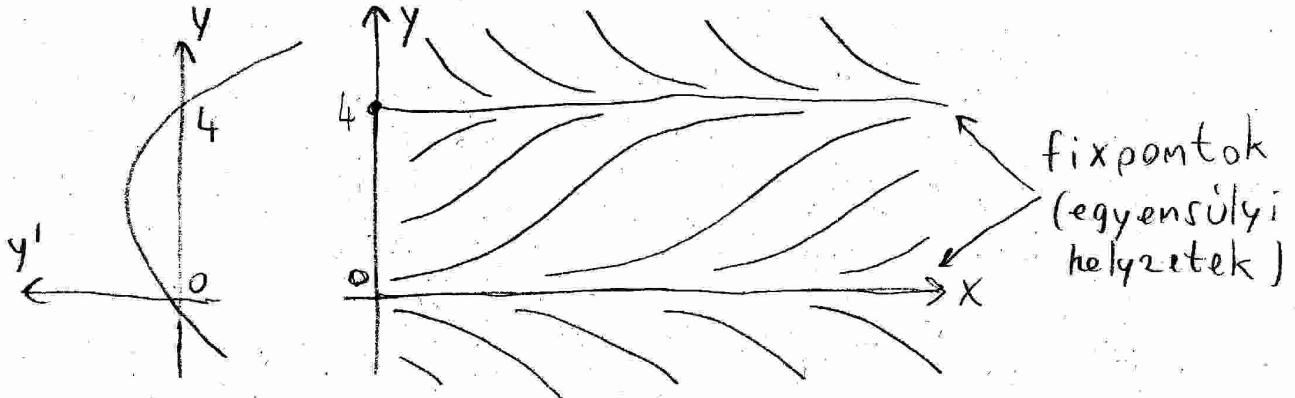
- Vizsgald meg azok stabilitását!

$y=0$ instabil

$y=4$ stabil

- Rajzold le a DE megoldássereget!

Legyen $y' = 6y + 6$.

- Keresd meg a DE általános megoldását!

$$\frac{dy}{dx} = 6y + 6$$

$$\frac{dy}{6y+6} = dx$$

$$\int \frac{dy}{6y+6} = \int dx$$

$$\frac{\ln|6y+6|}{6} = x + C$$

$$\ln|6y+6| = 6(x+C)$$

$$e^{\ln|6y+6|} = |6y+6| = e^{6(x+C)}$$

$$6y+6 = \pm e^{6(x+C)}$$

$$6y = \pm e^{6(x+C)} - 6$$

$$y = \pm \frac{1}{6} e^{6(x+C)} - 1$$

- Keresd meg a DE partikuláris megoldását, ha $y(0) = 3$!

$$y(0) = 3 \rightarrow + \frac{1}{6} e^{6(0+C)} - 1 = 3 \rightarrow e^{6C} = 24 \rightarrow 6C = \ln 24$$

$$C = \frac{\ln 24}{6} \rightarrow y = \frac{1}{6} e^{6(x + \frac{\ln 24}{6})} - 1 = 4 \cdot e^{6x} - 1$$